

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยที่ใช้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในด้านการพัฒนาอาชีพในสายงานพยาบาลของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งมีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้ คือ

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ เว็บไซต์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามจากการใช้แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาร่างขึ้นเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรพยาบาลของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ในตำแหน่งพยาบาลระดับ (ซี) 6 ที่มีคุณสมบัติสามารถจะเลื่อนตำแหน่งเป็นพยาบาลระดับ (ซี) 7 ได้ ไปจนถึงพยาบาลระดับ (ซี) สูงสุด จำนวน 364 คน

จากตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (สิน พันธุ์พินิจ, 2544, น. 156-157) ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจำนวน 186 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 50 แผนกตามหน้าที่การปฏิบัติงาน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่คืนฉลากจากรายชื่อของพยาบาลในจำนวนครึ่งหนึ่งของแต่ละแผนก

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับการทำงาน ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับ (ซี) อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการรับราชการ ลักษณะงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านการพัฒนาสายอาชีพ ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวางแผนอาชีพ ประกอบด้วย การวางแผนอาชีพโดยตนเอง ด้านการประเมินตนเอง และด้านการวางแผนเป้าหมายอาชีพ การวางแผนอาชีพโดยองค์กร ด้านการสร้างความคิดหวังที่เป็นจริง ด้านการสนับสนุนโดยผู้บังคับบัญชา และด้านการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

2. การจัดการงานอาชีพ ประกอบด้วย การจัดการงานอาชีพโดยตนเอง ด้านการพัฒนาปรับปรุงตนเอง และด้านการประยุกต์ความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน การจัดการงานอาชีพโดยองค์กร ด้านระบบการประเมินพนักงาน ด้านการสนับสนุนโดยผู้บังคับบัญชา และด้านการศึกษา และฝึกอบรม

แบบสอบถามด้านการวางแผนอาชีพโดยตนเอง และการจัดการงานอาชีพโดยตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ใช้แบบมาตรวัด โดยมีระดับคะแนนดังนี้

มาก	ระดับคะแนน	3
ปานกลาง	ระดับคะแนน	2
น้อย	ระดับคะแนน	1

โดยทำการวัดแบบอิงเกณฑ์ในการหาอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{3-1}{3} \\ &= 0.67 \end{aligned}$$

คำนวณค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญในการวางแผนอาชีพ และการจัดการงานอาชีพโดยตนเองของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ โดยมีช่วงของระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งเป็นเกณฑ์ในการแปลผลออกเป็น 3 เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	2.35-3.00	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	1.68-2.34	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.67	หมายถึง	น้อย

แบบสอบถามด้านการวางแผนอาชีพโดยองค์กร และการจัดการงานอาชีพโดยองค์กร เป็นคำถามให้เลือกตอบในช่อง ใช่ หรือไม่ใช่ เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการวางแผนอาชีพ และการจัดการงานอาชีพที่องค์กรจัดให้ โดยมีระดับคะแนนดังนี้

ใช่	ระดับคะแนนเท่ากับ	1
ไม่ใช่	ระดับคะแนนเท่ากับ	0

โดยทำการวัดแบบอิงเกณฑ์ในการหาอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{1-0}{3}$$

$$= 0.33$$

คำนวณค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอาชีพ และการจัดการงานอาชีพโดยองค์กรผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ โดยมีช่วงของระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งเป็นเกณฑ์ในการแปลผลออกเป็น 3 เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	0.67-1.00	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	0.34-0.66	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	0.00-0.33	หมายถึง	น้อย

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการพัฒนาสายอาชีพพยาบาลของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนบรรยายความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

การทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ทำการตรวจสอบความตรงในเชิงเนื้อหา (Contents Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องเหมาะสม

2. ทำการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขความตรงในเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Pretest) กับพยาบาลที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .9212

วิธีการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้วยตนเอง ได้ทำการส่งแบบสอบถามทั้งหมด 220 ชุด ให้แก่พยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ รวม 50 หน่วยงาน ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2550 ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.27

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และสัดส่วนการแสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อถาม

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการหาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสายอาชีพพยาบาล

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อดูการกระจายน้ำหนักของคำตอบในแต่ละข้อถาม

4. ค่าสถิติ T-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น การพัฒนาสายอาชีพของ 2 กลุ่มประชากร ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ระดับ (ซี) 6 และ 7 ขึ้นไป ลักษณะงาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05

5. One-Way ANOVA เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นการพัฒนาสายอาชีพตั้งแต่ 3 กลุ่มประชากรขึ้นไป ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับ (ซี) อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการรับราชการ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05